

nach S:t Petersbourg fortsetzen zu können.

Die Bahnstrecke von Lahtis nach Wyburg ist zu 5 Millionen Rubel veranschlagt worden. Wenn wir auch nur diesen Betrag bekommen könnten, bin ich überzeugt, dass es uns möglich wäre auch die Kosten für die Bahn von Wyburg nach S:t Petersburg 3 600 000 Rubel zu erschwigen; und hoffe ich, dass Ihre Excellenz dann spätestens zum Neujahr 1870 die Reise nach der Kaiserstadt werden können Eisenbahn machen können.

Mit der tiefsten Verehrung habe ich die Ehre zu unterzeichnen

10

Hochwohlgeborner Herr Baron
Ihrer Excellenz'
ergebenster Diener
Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors am 1:en Juni 1865,

Länge und Kosten der verschiedenen Bahnen.

	Von Tammerfors nach Tavastehus	75(?) Verst	
20	2 311 000 Rubel		
	– Helsingfors – Lahtis	113	–
	– Lahtis – Riihimäki Station	57	–
	1 625 000 »		
	– D:o – Wyburg	171	–
	5 000 000 »		
	– Wyburg – S:t Petersburg	120	–
	3 600 000 »		
	Der neuen Bahnstrecken nach S:t Petersburg	348	–
30	10 225 000 Rubel		
	In fünf Jahren wäre es uns möglich zu stellen Rubel 4 500 000		
	Von Russland 5 000 000		
	9 500 00		
	Bleiben also besorgen		
	725 000 Rubel		

J. V. Sn

40

460 J. V. SNELLMAN – F. O. AF BRUNÉR 10. VI 1865
RA, åttan af Brunérs samling

Välborne Herr Senator och Riddare.

Resande från Petersburg medföra underrättelsen, att myntfrågan blifvit föredragen. I Bank-kontoret skall man varit derom underrättade!

Naturligtvis tror jag icke på berättelsen. Men det skrämmer mig att höra, att man har kunskap om, att frågan ännu skall föredragas. Här har, såvidt jag kunnat erfara, ingen menniska – utom dem som handlagt ärendet – haft någon kunskap derom. Nu går ryktet med blixstens snabbhet kring landet – och detta är så godt som om dagen för reformen blefve förkunnad.

Haf den godheten tillgifva den oro, hvarti denna omständighet försätter mig, och den klagan, densamma afpressar mig. Allt har

numera, sedan December-paniquen gick öfver, härstädes gått sin jemna lugna gång. Kronouppbörden gick lyckligt förbi, utan större påträngande af Ryska sedlar. Men vi hafva nu en annan farlig tid i tulluppbörden. Och Banken, som egensinnigt insamlat Ryskt papper och har en gifven förlust af minst 300 000 rubel silfver i perspektiv, tål icke heller vid att belastas med ytterligare afdrag i den förut nog ostensiva behållningen, hvilken sorgligt nog genom tidigare öfverrådig förvaltning är vida ringare än siffran i redogörelserna utvisar.

Ödmjukast beder jag, att Välborne Herr Senatorn ville godhetsfullt medverka dertill att åtminstone afgörandet i myntfrågan må hemlighållas.

10

Jag vågar dock hoppas att blifva underrättad derom, redan förrän det officiella meddelandet anländer – ehuru jag visst tagit för afgjort, att ingen ändring är möjlig, och äfven har de nödiga förordningarne i koncept färdiga samt af Herrar Ledamöter i Departementet granskade.

Jag beder få tillägga, att ofvannämnda skrala skick i Bankens behållning – den beräknade »Vinsten» i redogörelserna – icke minskar något i dess solida ställning, beroende af förhållandet mellan valuta och sedlar. Genom idkelig påtryckning har denna ställning vunnits – öfver 11 miljoner m{ark} färdiga till utväxling, Hypoteksföreningens deposition af 8 miljoner oberäknad. Äfven härvid kan väl anmärkas, att troligen 6 miljoner af de 11 äro inne mera eller mindre på spekulation och genast komma utgå. Detta har jag ej haft makt att ändra, ehuru mitt sträfvande varit att få sedelutgifningen minskad, icke valutan ökad. Men olägenheterna deraf inverka dock icke på ställningens säkerhet.

20

Med årsvexten ser det knappt ut, ehuru en varm sommar dock kunde deri mycket förändra. Gifve Gud skynten af en bättre tid, än den hårda, i hvilken jag hittills varit dömd att streta.

Snart halfannat år ligger Senatens underdåniga, nu förnyade framställning om bildandet af en reservfond inne. Utan en sådan äro vi olyckliga. Jag har kunnat förstå, att det anses fördelaktigt, att hafva de möjliga besparingarne lediga för andra ändamål. Men detta vill säga, att icke hafva någon reserv alls för missvextåren. Ty kunna medlen annorlunda disponeras, så påfinnes nog utvägar dertill. Vid denne fråga bör dessutom märkas, att medlen ännu bestå blott i tillgodohafvanden, och att tider förgå, förrän de till större belopp inflyta. Af förslaget framgång torde derföre undertecknad få ringa glädje. Men framtiden skall draga nyttan deraf. Och en förvaltning, som afser endast stunden, vore oduglig.

30

40

Sparsamhet är visst obeqväm. Den är också förkastlig, om den gör intrång på det för land och rike nyttiga och nödvändiga. Men sanning är, att i vår förvaltning utgifter ske för ändamål, som föga tillhöra sagde klass, medan för andra, verkligen påkallade, medel brista. Vår budget är en osanning, emedan åtminstone 1/10 del, ofta mera af utgifterna står utom densamma; hvarföre äfven inkomststaten måste så uppgöras, att den lemnar ett icke synligt öfverskott, för dessa extra utgifters bestridande. Häri behöfves en ändring. Ty med obegränsade utgifter utöfver stat kan ingen hushållning ega rum. De göras då slumpvis, allteftersom fråga derom väckes, utan någon jemförande pröfning af, hvad som med gifna tillgångar är det gagneligaste och nödvändigaste. Jag upprepar det: det är obeqvämt, att gå till en sparsamhet, som icke medgifver andra utgifter, är de på förhand för året beräknade. Men derförotan finnes ingen gräns för statsbehofven och – för skattebördan.

50

Lyckas det mig att i Senaten få fram en hemställan om ändring häri, så utbeder jag mig Herr Senatorns medverkan för dess framgång. Väl hoppas jag, det skall hafva märkts, att framställningarne om extra anslag aftagit. En bestämd ordning häri, som gör dem än sällsyntare, är derföre, äfven den, väsentligen en sak, framtiden till godo.

Jag är ledsen öfver, att icke kunnat tidigare framställa ett förslag till ett inhemskt lån för jernvägarne. Det afgår nu först efter Generalguvernörens hemkomst, och kommer alltså icke till Petersburg, förrän Herrarne äro skingrade. Likväl vore ett snart afgörande högst önskvärdt, på det att penningar må blifva disponibla och förberedande åtgärder för arbetena må kunna vidtaga ännu före höstens inträdande.

Planen är att låna 6 miljoner mark – att hafva alla af Ständerna godkända jernvägar och kanaler färdiga inom 6 år – och lånet betaldt inom 10 år med bränvinsskatt och eventuellt med tillskott af bevillningen. Pengar för lånet hoppas jag kunna erhållas, allteftersom Hypoteksföreningen ger ut sina 9 miljoner mark – de af Rothschild erhållna.

Vid Välborne Herr Senatorns snara hitkomst hoppas jag få framställa ett och annat härmed sammanhängande angående vår jernvägsstyrelse – och slutar derföre med ödmjuk anhängan om benägen ursäkt för denna epistels längd.

Med utmärktaste Högaktning har jag äran underteckna

Välborne Herr Senatorns och Riddarens
ödmjukaste tjänare
Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors den 10 Juni 1865.

30 **461** *C. G. F. WREDE – J. V. SNELLMAN 11.VI 1865*
HUB, JVS handskriftssamling

Nikolaistad den 11. Juni 1865

Högädle Herr Senator och Riddare!

Jag nödgas oroa Herr Senatorn med de mest nedslående uppgifter om tillståndet inom Wasa län. Utom förhandenvarande ytterlig fattigdom bland befolkningen, hotas tre af länets härader, nemligen: Pedersö, 40 Laukas och större delen af Kuortane med total missvext på råg. De trakter der jag verkställde utdelningen af de till omsåning af utgångna rågåkrar beviljade 500 tunnor korn, voro hemska att åse. Inom Lesti, Toholampi och en del af Ylikannus församlingar, finnes så godt som ingen råg brodd; endast ett tunt lager under vintern förruttnad brodd betäcker jordsytan. Till omsående af dessa nordligt belägna åkrar lyckades det mig anskaffa finskt korn från Uleåborgslän. Nära nog lika eländigt står det till i Ullava, Terijärvi, Evijärvi, Kortesejärvi och Lappajärvi, hvilka församlingar försågs med 300 tunnor utländskt kornutsäde, upphandlat i Jakobstad. Enligt från Laukas härad inlupna 50 berättelser, skildras tillståndet der med lika mörka färger. En gladare anblick förete rågåkrarne inom Ilmola, Korsholms och Lappo härader der till och med utmärkt vacker rågvext påträffas.

Efter ungefärlig beräkning erfordras åt minstone 15 000 tunnor råg till utdelning i höst som utsäde, åt de lägenhetsinnehafvare, hvilka ingen råg få skörda. Vägras dem detta gå de från hus och gård.